

Aan

Minister

nota

Beslisnota Kamerbrief medegebruik in windparken

Bespreken. Wat vindt Noordzee overleg
hiervan?

TER BESLISSING

Datum

15 mei 2023

Onze referentie

/BSK-2023/137105

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Waterveiligheid, Rivieren

en Zee

Zee

Beslistermijn

u terlijk 23 mei

Bijlage(n)

2

Aanleiding

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is gebaseerd op het afwegingsprincipe 'combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies'. Het Noordzee Akkoord vormt samen met de internationale beleidsontwikkelingen en de NOVI de basis voor het Noordzeebeleid dat is vastgesteld in het Programma Noordzee 2022-2027 (PNZ). Meervoudig ruimtegebruik en medegebruik van windparken op zee zijn speerpunt in de ruimtelijke ordening van de Noordzee. Overheid en stakeholders zijn het er over eens dat een meer integrale benadering bij de inrichting van windparken op zee resulteert in betere ontwikkelkansen voor medegebruiksvormen (zoals voedselwinning, andere vormen van hernieuwbare energie en natuurontwikkeling). De bijgevoegde brief informeert de Kamer over de uitwerking van dit beleid, en borduurt voort op het beleid dat is vastgesteld in het PNZ. De uitwerking ervan zal zijn beslag krijgen in de Partiële Herziening van PNZ.

Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending van de bijgevoegde Kamerbrief voorafgaande aan het CD Water.

Kernpunten

- In de Kamerbrief wordt de denkrichting voor het toekomstig beleid voor medegebruik geschetst. Dit is een nadere uitwerking van het huidige beleid.
- Deze kamerbrief is tot stand gekomen in afstemming en overeenstemming met LNV, EZK, RWS en VRO. De brief wordt parallel aan uw goedkeuring ook aan bewindslieden NenS, LNV, EZK en LNV voor instemming voorgelegd.
- In de kamerbrief wordt ingezet op twee aspecten:
 - o Op schaal van de Nederlandse EEZ bekijken (en sturen) welke vorm van medegebruik in welke windenergiegebieden de meeste potentie hebben (dit i.t.t. het huidige beleid op medegebruik, waarbij op niveau van een individueel park toegestane vormen van medegebruik een plek krijgen).
 - o Een meer integrale aanpak door bij de inrichting van windparken op zee medegebruik eerder in het windenergie op zee-proces mee te nemen als meesturende factor bij ontwerp en inrichting (dit

i.t.t. het huidige beleid, waar medegebruik wordt gestuurd nadat het windpark in gebruik is genomen).

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd:

1. *Betere balans tussen de drie transities op de Noordzee:* Door actief te sturen op waar welke vorm van medegebruik kan plaatsvinden, kan medegebruik bijdragen aan een betere balans tussen de energietransitie en de natuur- en voedseltransitie. Uitgangspunt hierbij blijft dat het beter faciliteren van medegebruik niet tot vertraging van de uitrol van windenergie op zee leidt en daarbij geen verslechtering van de businesscase voor windparken op zee oplevert.
2. *Medegebruiksvormen:* Omdat toekomstige ontwikkelingen moeilijk zijn te voorspellen wordt er voor dit richtinggevend kader, indachtig punt 5 hierna, uitgegaan van de huidige vormen van medegebruik van windparken op zee, zoals vastgesteld in Programma Noordzee 2022-2027 (aquacultuur, passieve visserij, natuurontwikkeling en vormen van hernieuwbare energie anders dan wind en energie opslag tussen de turbines).
3. *Doorvaart en medegebruik zijn gescheiden, wel blijft het Rijk de beleidsregels rond doorvaart in windparken evalueren:* In het huidige beleid is er zowel voor doorvaart als voor medegebruik ruimte binnen windparken op zee, echter wel van elkaar gescheiden. In de toekomst kunnen wijzigingen in het beleid voor medegebruik binnen windparken op zee aanleiding vormen voor en ruimte bieden om te onderzoeken of een combinatie van medegebruik en doorvaart wellicht (deels) mogelijk is. Een dergelijk onderzoekstraject is geen onderdeel van deze kamerbrief.
4. *Looptijd:* De looptijd voor de redeneerlijn in deze kamerbrief zal parallel aan de "visie op voedsel uit zee en grote wateren" en de verkenning Duurzame Blauwe Economie ook voor een periode tot 2050 gelden.
5. *Adaptief:* In verband met de lange looptijd, het vormgeven van de drie transities op de Noordzee, nieuwe en onvoorziene ontwikkelingen zoals technische innovaties of andere maatschappelijke behoeftes, wordt ingezet op adaptief beleid voor medegebruik. Mocht er aanleiding zijn om het beleid over de toegestane vormen van medegebruik in windparken op zee te veranderen dan is het mogelijk om de ruimtelijk inrichting op Nederlandse Noordzeeschaal aan te passen. Dit heeft geen invloed op de redeneerlijn zelf, maar mogelijk wel op de medegebruiksvormen zoals hierboven benoemd als tweede uitgangspunt en daarmee op de concrete invulling van (de toegestane vormen van) medegebruik in de gebiedspaspoorten.

De uitwerking van dit beleid wordt geborgd in de Partiële Herziening (PH) van Programma Noordzee 2022-2027, welke in 2025 gereed komt.

Krachtenveld

Medegebruik in windparken op zee is bij uitstek een multidisciplinair dossier waarin vele belangen zoals voedselwinning uit zee, natuurontwikkeling en -herstel en energievoorziening samenkomen. U voert hierop de regie. Medegebruik in windparken op zee en daarmee ook deze kamerbrief, moet daardoor altijd in relatie tot ontwikkelingen in hieronder nader te benoemen dossiers worden gezien. Op het moment van schrijven van deze kamerbrief zijn onder andere (maar niet uitsluitend) de "visie op voedsel uit zee en grote wateren 2050", Verkenning duurzame blauwe economie, de onlangs verstuurde brief over klimaat maatregelen (met referentie aan zon op zee), de EU natuurherstelverordening en

Datum

15 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/137105

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Zee

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

het Programma Natuurversterking Noordzee i.o. direct van belang voor hoe er in de toekomst invulling gaat worden gegeven aan medegebruik in windparken op zee. Door het adaptieve karakter is binnen de redeneerlijn van de Kamerbrief voldoende flexibiliteit om mee te bewegen met veranderingen in de verschillende dossiers.

Toelichting

Politieke context

Parallel aan deze Kamerbrief wordt ook de Kamerbrief over de scope van de Partiële Herziening van Programma Noordzee aan de Kamer aangeboden. Medegebruik van windparken op zee wordt in deze Kamerbrief genoemd als één van de onderwerpen die naast de uitrol van wind op zee in de Partiële Herziening zal worden opgenomen.

Tijdens het Commissie Debat Maritiem van 5 juni 2022 zijn door D66 (Tjeerd de Groot) diverse vragen gesteld over vrije doorvaart van windparken en de relatie tussen scheepvaartveiligheid en medegebruik van windparken. Met de kamerbrief verandert het beleid voor doorvaart van windparken niet. In de toekomst kunnen wijzigingen in het beleid voor medegebruik binnen windparken op zee eventueel wel aanleiding vormen voor en ruimte bieden om te onderzoeken of een combinatie van medegebruik en doorvaart wellicht (deels) mogelijk is (zie uitgangspunt 3- *Doorvaart en medegebruik zijn gescheiden, wel blijft het Rijk de beleidsregels rond doorvaart in windparken evalueren*).

Op 16 mei is de Kamerbrief 'Scheepvaartveiligheid windparken op zee' (IenW/BSK-2023/107944) verstuurd, waarin ook antwoord wordt gegeven op vragen van D66. De Kamerbrief 'Scheepvaartveiligheid windparken op zee' heeft betrekking op scheepvaartveiligheid buiten windparken en in hoeverre de bouw van windparken die scheepvaartveiligheid beïnvloedt. De hierboven genoemde vragen over het doorvaartbeleid van windparken hebben alleen betrekking op de mogelijkheid voor schepen kleiner dan 46 meter om door een windpark heen te varen. Dit zijn dus twee verschillende onderwerpen.

In de Kamer is medegebruik recent besproken in relatie tot de mogelijkheden van voedselwinning uit windparken (Motie van der Plas 21501-32-15001¹). Het in de kamerbrief geformuleerde beleid verandert de toegestane vormen van medegebruik niet (zie uitgangspunten-*medegebruiksvormen*). Door het adaptieve karakter zijn we echter wel in staat om mee te bewegen wanneer het beleid rondom voedselwinning uit windparken verandert (zie uitgangspunten-*adaptief*).

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

15 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/137105

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Zee

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

¹ Gewijzigde motie van het lid Van der Plas over passieve visserij toestaan in offshore windparken en onderzoeken of actieve visserij ook mogelijk is (t.v.v. 21501-32-1492)

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief verdere uitwerking beleid medegebruik van windparken	Betreft de kamerbrief waarvoor uw akkoord tot verzending wordt gevraagd.
2	Bijlage bij Kamerbrief	Redeneerlijn voor medegebruik bij windenergieparken.

Datum

15 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/137105

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterveiligheid, Rivieren
en Zee
Zee

Aan

Minister

Bijlage(n)

2